

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžd/3/2014
Identifikačné číslo spisu:	2012200154
Dátum vydania rozhodnutia:	07.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2012200154.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobkyne Mgr. R. A., nar. XX. Z. XXXX, t. č. bytom I., právne zastúpenej JUDr. Tiborom Sanákom, advokátom so sídlom Nám. SNP č. 2, 917 01 Trnava, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, (predtým Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave, Krajský dopravný inšpektorát, Kollárova 31, Trnava), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: KRP-350/DI-ODV-2008 zo dňa 26. januára 2012, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/22/2012-63 zo dňa 21. novembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/22/2012-63 zo dňa 21. novembra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnymi orgánmi

Rozhodnutím žalovaného č.: KRP-350/DI-ODV-2008 zo dňa 26. januára 2012 bolo zamietnuté odvolanie žalobkyne a potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Okresného dopravného inšpektorátu v Trnave č. p. ORPZ-TT-ODI2-1987/2008 zo dňa 8. novembra 2011, ktorým bola žalobkyňa uznaná za vinnú zo spáchania dopravného priestupku, ku ktorému došlo dňa 8. septembra 2008 tým, že ako vodička osobného motorového vozidla Chrysler Voyer MPZ V. v Trnave na križovatke ulíc Hajdóczyho - Špačinskej vchádzala do križovatky po ulici Hajdóczyho, ktorá je označená ako vedľajšia cesta, kde nedala prednosť vjazdu vozidlu zn. Citroen Picasso, ECV Q., ktoré viedla vodička E. E. po ul. Špačinskej, označenej ako hlavná cesta, následkom čoho došlo k zrážke medzi vozidlami. Žalobkyňa bola uznaná za vinnú zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. za porušenie povinností v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 315/1996 Zb.

Za to jej bola uložená pokuta 132 € a povinnosť nahradiť trovy konaia v sume 33 €.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Voči tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote správnu žalobu, ktorú krajský súd ako nedôvodnú zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z priestupkového spisu zistil, že vo vecne súvisiacom predchádzajúcom správnom konaní bolo už o tomto priestupku rozhodované rozhodnutím ODI-ORPZ Trnava ČTS-P: ORP-1987/DI-SK-2008 zo dňa 24. októbra 2008, ktorým bola žalobkyňa uznaná za vinnú z priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb. a bola jej uložená sankcia, pokuta vo výške 4.000,- Sk. Rozhodnutím žalovaného KRP-350/DI-ODV-2008 zo dňa 15. januára 2009 bolo odvolanie žalobkyne podané proti tomuto rozhodnutiu zamietnuté a prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené. Rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/31/2009-43 zo dňa 29. apríla 2010, právoplatným dňa 17. marca 2011, bolo napadnuté rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená správneho orgánu na ďalšie konanie s vysloveným právnym názorom súdu o povinnosti vysporiadať sa so vznesenými námietkami žalobkyne týkajúcimi sa nevyhodnotenia možnosti spoluzavinenia dopravnej nehody z dôvodu tvrdených porušení povinností vodičky E..

V novom konaní po doplnení dokazovania o vypracovanie znaleckého posudku ohľadne príčin dopravnej nehody, techniky jazdy jej účastníkov, možnosti zabránenia vzniku nehody a iných okolností a o výsluch ustanoveného znalca na pojednávaní pred prvostupňovým správny orgánom dňa 8. novembra 2011 bolo vydané nové prvostupňové rozhodnutie č. ORPZ-TT-ODI2-1987/2008 zo dňa 8. novembra 2011, ktorým bola žalobkyňa uznaná za vinnú zo spáchania dopravného priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb. za porušenie § 19 ods. 1 zákona č. 315/1996 Zb. a bola jej uložená ako sankcia pokuta vo výške 132 eur a povinnosť náhrady trov správneho konania.

Krajský súd ďalej uviedol, že otázka viny žalobkyne, ktorá je otázkou právnou, bola vyriešená v nadväznosti na závery znaleckého posudku a výsluch znalca na prejednaní veci dňa 8. novembra 2011, rovnako sa správny orgán vysporiadal aj s tým, že nie je preukázané tvrdené porušenie povinností vodičky E. a následne zodpovednosť, resp. jej spoluzodpovednosť za vzniknutú dopravnú nehodu. Vyhodnotenie jej jazdy bolo opakovane vykonané ustanoveným znalcom ako spôsob jazdy v danom mieste obvyklý, nepriečiaci sa žiadnemu zákonnému ustanoveniu. Bola vyvrátená námietka rýchlosti vodičky E. v čase nehody podľa žalobkyne cca 70km/hod. V nadväznosti na to nie je dôvodný ani poukaz na nevysporiadanie sa s otázkou predvídavosti vodičky E.. Rovnako nie je preukázané, že by žalovaný, resp. prvostupňový správny orgán nevykonával v dostatočnom rozsahu dokazovanie, ani nie je preukázané, že by nesprávne interpretoval tvrdenie žalobkyne, že v čase zrážky už bola celým vozidlom v protismere. V tejto súvislosti súd poukazuje na obsah vyjadrenia žalovaného k žalobe zo dňa 3. mája 2012, kde znovu sumarizuje podklady a logickosť záveru o tom, že vozidlo vodičky E. sa v záverečnej fáze svojho pohybu pred zrážkou nepohybovalo po priamke, ale po ľavotočivom oblúku, teda vodička tohto vozidla uskutočňovala vyháňací manéver v smere doľava, nakoľko bola žalobkyňou prinútená náhle zmeniť smer nedaním prednosti v jazde, čo znamená, že vodička E. nebola celým svojim vozidlom v protismere, čiže nejazdila so svojim vozidlom celou časťou v protismernom jazdnom pruhu, o čom svedčí zadokumentovanie motorového vozidla v šikmej polohe po nehode.

III.

Odvolanie, vyjadrenie

Proti rozsudku Krajského súdu v Trnave podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Namietala, že nie je spravodlivo možné od účastníčky cestnej premávky žijúcej t. č. v Rakúsku očakávať, že pri odbočovaní vľavo z vedľajšej cesty bude predpokladať, že by mohlo dôjsť k zrážke s automobilom iného vodiča jazdiacim z jej ľavej strany v protismernom jazdnom pruhu tohto vodiča. Minimálne je na zváženie, aký je podiel oboch účastníčok na zavinení dopravnej nehody, aj s prihliadnutím na tvrdené a zatiaľ riadne nezistené rýchlosti vozidiel v čase zrážky a polohu vozidiel po nehode. Súdu sa t. č. javí, že policajné orgány bez ďalšieho považovali za virohodnejšie vyjadrenie účastníčky nehody E. a nijakým spôsobom sa nevysporiadali s tým, prečo nepovažovali za relevantné tvrdenia žalobkyne.

Vodička E. mala povinnosť neohroziť ani neobmedziť ostatných účastníkov cestnej premávky, osobitne protiídúcich vodičov a vodičov jazdiacich za ňou. Znalec z odboru cestná doprava uviedol v posudku, že z technického hľadiska je prijateľné, že v čase vzniku dopravnej nehody sa v križovatke nachádzalo viacej vozidiel, ktoré mohli vytvárať oblasť zakrytého obrazu pre vodičky jednotlivých vozidiel. Žalobkyňa dodáva, že pokiaľ vodička zn. Citroen išla čiastočne v protismere, rýchlosťou cca 50 km/hod., pričom sa pohybovala v oblasti zakrytého obrazu, jej techniku jazdy je treba hodnotiť ako nezodpovednú, ktorá je v rozpore s § 15 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z. z., nakoľko nepredvídala možné komplikácie dopravnej situácie v rámci rannej špičky.

Ďalej uviedla, že vina vodičky vozidla Citroen je zvýraznená tým, že možno bezpečne konštatovať, že pred zrážkou vôbec nebrzdila a narazila do žalobkyne v plnej rýchlosti, akou sa v kritickom čase pohybovala. Ďalej uviedla, že vodička tohto vozidla uskutočňovala vyhýbací manéver v smere doľava (odpoveď znalca na otázku č. 12) a tým ešte viac prechádzala do protismeru bez brzdenia a zjavne ohrozovala, resp. mohla ohroziť účastníkov cestnej premávky idúcich v protismere. Z uvedeného vyplýva, že vodička vozidla Citroen sa snažila žalobkyňu v čase, keď už bola celým svojim vozidlom v protismere, v plnej rýchlosti ešte obísť. Ide o jasné zlyhanie vodičky E. E., ktorá namiesto toho, aby intenzívne brzdila a stáčala smer vozidla zn. Citroen doprava, sa rozhodla v plnej rýchlosti obchádzať žalobkyňu ľavotočivým oblúkom. Namietala tiež vysokú rýchlosť vozidla vodičky E., ktorá bola podľa nej okolo 70 km/hod. a podieľala sa na vysokej škode na vozidlách.

Znalec sa nezaoberal otázkou predvídavosti vodičky E. a tvrdil, že ide o otázku právnu. Správne zodpovedanie tejto otázky má vplyv nielen na riešenie otázky viny - neviny - spoluviny žalobkyne, má logický dosah aj na ustálenie viny - neviny - spoluviny vodičky E. E. na vzniku dopravnej nehody, čo má priamy dosah na riešenie náhrady škody.

Namietala ďalej, že vodička motorového vozidla zn. Citroen sa približovala k miestu zrážky tak, že obchádzala viacero za sebou stojacich vozidiel smerom na križovatku ciest Spačinská a Hajdóczyho vo veľkej rýchlosti a pritom sa dostala až do protismeru, kde ju žalobkyňa pri všetkej predvídavosti nemohla očakávať v čase, keď už z Hajdóczyho ul. odbočovala smerom doľava na Špačinskú cestu. Ďalej spochybnila rýchlosť vozidla vodičky E., ktorá vypovedala, že pred stretom jazdila rýchlosťou od 20 do 30 km/hod. na 2. prevodovom stupni. Ak by jazdila takouto rýchlosťou, vozidlo by zabrzdila a nenastali by také vysoké škody na oboch vozidlách.

Krajský súd v Trnave sa podľa jej názoru nevysporiadal so všetkými rozhodujúcimi dôkazmi a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a preto vec nesprávne právne posúdil. Navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať jej trový konania vrátane trov právneho zastúpenia.

Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť zotrvávajúc na svojich záveroch uvedených v preskúmanom rozhodnutí. Zdôraznil, že znalec bol na ústnom pojednávaní o priestupku podrobne vypočutý a vyjadril sa ku všetkým relevantným skutočnostiam. Uviedol napríklad, že takáto technika jazdy vodičov (mysliac tým techniku jazdy vodičky E.) je na danom mieste obvyklá. Umožňuje vodičom vozidiel, ktorí chcú na nasledujúcej svetelnej križovatke ulíc Špačinská-Bučianska-Hlboká-Rybníková (ktorá je vzdialená cca 60 metrov) prejsť buď priamo na ul. Hlbokú, alebo odbočiť smerom doľava na ul. Bučiansku, pokračovanie v jazde od vozidiel, ktoré sa zaraďujú do jazdného pruhu pre odbočenie doprava na ul. Rybníkovú. Podľa názoru znalca takáto technika jazdy nie je v rozpore s technickým výkladom žiadneho ustanovenia zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách. Žalobkyňa, ktorá prichádzala na križovatku po ceste označenej dopravnou značkou daj prednosť vjazde, mala povinnosť dať prednosť v jazde vozidlám prichádzajúcim po ceste označenej dopravnou značkou ako hlavná cesta.

Tvrdenie o nekorektnosti voči účastníčke žijúcej v Rakúsku považuje žalovaný za irelevantné, nakoľko žalobkyňa mala vodičské oprávnenie získané na Slovensku, viedla motorové vozidlo v Slovenskej republike, kde platili v tom čase ustanovenia zákona č. 315/1996 Z.z., a z uvedeného dôvodu bola povinná ako účastník cestnej premávky tieto ustanovenia dodržiavať tak isto, ako ostatní účastníci cestnej premávky, v zázname o podaní vysvetlenia zo dňa 08.09. 2008 žalobkyňa okrem iného uviedla, že uvedený úsek cesty pozná, vedela, že je na vedľajšej ceste, menovaná má pobyt zaznamenaný v Trnavskom okrese, nie je na mieste ju považovať za cudzinku, neznalú pomerov a zákonov v Slovenskej republike.

V priebehu celého konania nebol zo strany žalobkyne predložený dôkaz o tom, že by jej nejaký iný vodič dával pokyn, že môže odbočovať. Zákon ani vyhláška neupravujú možnosť vodiča spoľahnúť sa alebo reagovať na pokyn iného vodiča, že môže odbočovať bez toho, aby sa riadne presvedčil o situácii na vozovke.

K predvídavosti, na ktorú poukazuje jej právny zástupca, je na mieste uviesť, že ak by žalobkyňa predvídala, že po hlavnej ceste môže ísť motorové vozidlo, vchádzala by s najväčšou opatrnosťou, bola by spozorovala vozidlo vodičky E., tým pádom by mu dala prednosť, čo jej vyplývalo aj z dopravného značenia a k predmetnej dopravnej nehode by vôbec nedošlo.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len „O. s. p.“, v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky rozhodnutím číslo SLVS-PS-1120/2012 z 12. decembra 2012 v zmysle § 21 ods. 11 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zrušilo k 31. decembru 2012 okrem iných aj rozpočtovú organizáciu Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Trnave, pričom práva a povinnosti zrušenej organizácie prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Nakoľko pôvodne žalovaný ako právnická osoba uvedeným dňom zanikol, účastníkom konania na strane žalovaného sa stalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky z titulu právneho nástupníctva. Pod všeobecným označením žalovaný v texte je preto nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 250ja ods. 2 O.s.p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

Odvolací súd vzhľadom na nepochybné dôkazy preukazujúce vinu žalobkyne nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariadiť pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 7. mája 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 315/1996 Zb. o premávke na pozemných komunikáciách v znení platnom a účinnom ku dňu 8. septembra 2008 (ďalej len „ZPK“), vodič, ktorý pri obchádzaní vozidla, ktoré zastavilo alebo stojí, alebo pri obchádzaní prekážky cestnej premávky alebo chodca vybočuje zo smeru svojej jazdy, nesmie ohroziť ani obmedziť protiidúcich vodičov; nesmie ohroziť ani vodičov jazdiacich za ním, ani iných účastníkov cestnej premávky. Vodič je pritom povinný dávať znamenie o zmene smeru jazdy.

Podľa § 14 ods. 5 ZPK, vodič nesmie predchádzať, ak nemá pred sebou rozhľad na takú vzdialenosť, ktorá je potrebná na bezpečné predchádzanie, by sa nemohol bezpečne zaradiť pred vozidlo alebo pred vozidlá, ktoré chce predísť, by ohrozil alebo obmedzil protijazdiacich vodičov alebo ohrozil iných účastníkov cestnej premávky, vodič pred ním idúceho vozidla dáva znamenie o zmene smeru jazdy vľavo a ak ho nemožno predísť vpravo podľa odseku 1, prípadne ak ho nemožno predísť v ďalšom voľnom jazdnom pruhu v tom istom smere jazdy vyznačenom na vozovke, je na križovatke a v tesnej blízkosti pred ňou: tento zákaz neplatí pre vodiča jazdiaceho po hlavnej ceste alebo ak predchádza vpravo podľa odseku 1; na križovatke s riadenou premávkou vodič smie predchádzať len pri svetelnom signáli alebo pokyne „Voľno“, je na železničnom priecestí a v tesnej blízkosti pred ním.

Podľa § 19 ods. 1 ZPK, vodič, ktorý prichádza na križovatku po ceste označenej dopravnou značkou ako vedľajšia cesta, je povinný dať prednosť vjazde vozidlám prichádzajúcim po ceste označenej dopravnou značkou ako hlavná cesta.

Podľa § 22 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení platnom a účinnom ku dňu 8. septembra 2008, priestupku sa dopustí ten, kto iným konaním, než ako je uvedené v písmenách a) až h) poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a porušením uvedeným

v písmene k) bezprostredne ohrozí bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky alebo spôsobí dopravnú nehodu.

Podľa odseku 2 tohto ustanovenia, za priestupok podľa odseku 1 písm. k) možno uložiť pokutu do 2 000 Sk, za priestupok podľa odseku 1 písm. c) a d) možno uložiť pokutu do 5 000 Sk a zákaz činnosti do 6 mesiacov, za priestupok podľa odseku 1 písm. a), b) a l) možno uložiť pokutu do 7 000 Sk a zákaz činnosti do jedného roka, za priestupok podľa odseku 1 písm. j) možno uložiť pokutu do 10 000 Sk, za priestupok podľa odseku 1 písm. g) a i) možno uložiť pokutu do 10 000 Sk a zákaz činnosti do jedného roka, za priestupok podľa odseku 1 písm. e), f) a h) možno uložiť pokutu do 15 000 Sk a zákaz činnosti do dvoch rokov.

Krajský súd v Trnave podrobne a v podstatnej miere rozobral skutkovú i právnu stránku prerokúvaného priestupku. Pridržiavajúc sa záverov znalca z odboru dopravy skonštatoval porušenie povinností len na strane žalobkyne, ktorá sa vchádzajúc z vedľajšej na hlavnú cestu, dostatočne nepresvedčila, či na hlavnú cestu môže vojsť a v čase, keď sa približovalo vozidlo poškodenej vodičky E. po hlavnej ceste, tejto vošla do jazdnej dráhy. Vzhľadom na krátku vzdialenosť došlo k zrážke vozidiel, a spôsobeniu škody na nich. Vodička E. nemohla zrážke zabrániť predpokladajúc dodržanie pravidla prednosti v jazde, jazdiac po hlavnej ceste. V konaní nebolo zistené, že by vozidlo vodičky E. jazdilo nedovolenou rýchlosťou.

Z týchto dôvodov sa odvolací súd stotožnil so záverom krajského súdu, že preskúmané rozhodnutia správnych orgánov boli vydané v súlade so zákonom a tiež sankcia uložená v strede sadzby je primeraná osobe priestupkyne i spôsobenému následku, preto jeho odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny.

V.

Trovy konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 2 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobkyňa nemala úspech v odvolacom konaní a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.